

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **Doc. I. F., CSc.**, zastoupen advokátem JUDr. Jaroslavem Buriánkem, se sídlem Záhořanského 3, Praha 2, proti žalovaným: **1) Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčnickém právu 1, Praha 2, **2) Úřad práce hl.m. Prahy, pobočka Praha 5**, se sídlem Štefánikova 216/21, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí 1) žalovaného ze dne 1. 9. 2006, č.j. 2006/41461-442, a 2) žalovaného ze dne 15. 5. 2006, čj. ABF-3308/2006-05/05, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2007, č. j. 2 Cad 103/2006 – 64,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2007, č. j. 2 Cad 103/2006 - 64 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal včas kasační stížnost proti v záhlaví uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí prvního žalovaného a odmítnuta žaloba proti rozhodnutí druhého žalovaného.

Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí obou správních orgánů, která považoval za nezákonná. Pripouštěl, že od roku 1994 byl likvidátorem dvou obchodních společností a od roku 2001 třetí. Funkci likvidátora však nevykonával, i když jako likvidátor byl u těchto obchodních společností zapsán. Žalobce zastával názor, že zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, nehovoří o likvidátorovi ve smyslu obchodního zákoníku, ale o likvidátorovi podle zvláštního právního předpisu. Vzhledem k tomu, že jako likvidátor žádnou činnost nevykonával a nepobíral žádnou odměnu, nejedná se o žádnou překážku pro jeho zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání. Správní řízení trpělo vadami, protože k vyjádření mu byla poskytnuta lhůta pouze 5 dnů a bylo mu znemožněno pořídit si kopie dokladů založených ve správním spise.

Městský soud zjistil ze správního spisu, že žalobce podal dne 4. 4. 2005 žádost o zprostředkování zaměstnání u druhého žalovaného. V žádosti nezmínil, že je veden jako likvidátor obchodních společností, naopak v čestném prohlášení uvedl, že nevykonává činnost nuceného správce, správce nebo likvidátora podle zvláštního právního předpisu. Z úplného výpisu z obchodního rejstříku bylo zjištěno, že žalobce je veden jako likvidátor společnosti ART FIN, s.r.o., v likvidaci; zapsán v obchodním rejstříku byl dne 29. 8. 2001. Rejstříkový soud uvedl, že jeho rozhodnutím byl zamítnut návrh na výmaz této společnosti z obchodního rejstříku s tím, že k zániku funkce likvidátora dojde až výmazem společnosti. Dále je veden jako likvidátor společnosti PROFICAT, s.r.o., v likvidaci, a rejstříkový soud sdělil, že do dne 9. 3. 2006 nebyla funkce likvidátora této společnosti zrušena. Žalobce je též likvidátorem společnosti GRADATIM, s.r.o., v likvidaci. Podle sdělení rejstříkového soudu byl zapsán jako likvidátor v roce 1994 a od té doby nebylo rejstříkovému soudu zasláno žádné podání.

Druhý žalovaný rozhodnutím vyřadil žalobce podle § 30 odst. 1 písm. a), odst. 3 zákona o zaměstnanosti z evidence uchazečů o zaměstnání podle § 25 odst. 1 písm. p) téhož zákona, protože žalobce je likvidátorem tří shora uvedených obchodních společností.

K odvolání žalobce první žalovaný v záhlaví citovaným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Podle názoru odvolacího orgánu druhý žalovaný nepochybil, jestliže vyřadil žalobce z evidence z toho důvodu, že je likvidátorem tří shora uvedených obchodních společností.

Městský soud odmítl žalobu, pokud směřovala proti druhému žalovanému. Žalobu, která směřovala proti rozhodnutí prvního žalovaného, zamítl, protože, jak již bylo shora uvedeno, žalobce vykonával funkci likvidátora tří obchodních společností, takže nesplňoval jednu z podmínek pro zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání. Tento soud rovněž dospěl k závěru, že neobstojí tvrzení žalobce o vadách správního řízení.

V kasační stížnosti stěžovatel výslovně neuvedl její rozsah (§ 109 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“), tady zda napadá jak výrok o odmítnutí žaloby, tak i výrok o zamítnutí žaloby. Z obsahu kasační stížnosti a jejího petitu však vyplývá, že kasační stížností je napaden pouze výrok o zamítnutí žaloby. Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti stěžovatel znovu uvedl, že nebyl likvidátorem podle zvláštního právního předpisu, což dovozuje z poznámky pod čarou u § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti.

Stěžovatel ke kasační stížnosti připojil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2007, F 67517/2007, C 12532, v němž rejstříkový soud rozhodl na návrh stěžovatele za účasti GRADATIM, s.r.o., v likvidaci, že v obchodním rejstříku se vymazává statutární orgán: likvidátor doc. I. F., CSc., zapisuje se statutární orgán (žádný zápis). U vymazávané osoby se zapisuje den zániku funkce 18. 2. 2005. Stěžovatel rovněž předložil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2007, F 671519/2007, C 12533, v němž rejstříkový soud rozhodl na návrh stěžovatele za účasti PROFICAT, s.r.o., v likvidaci, že se v obchodním rejstříku vymazává stěžovatel. U vymazávané osoby se zapisuje den zániku funkce 18. 2. 2005. Stěžovatel též předložil přípis městského soudu ze dne 13. 8. 2007, čj. F 67525/2007, jímž městský soud stěžovateli potvrzuje, že jeho funkce likvidátora společnosti ART FIN, s.r.o., v likvidaci, zanikla dne 18. 2. 2005.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 19. 11. 2008, č. j. 3 Ads 115/2007 - 101 kasační stížnost zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. V odůvodnění uvedl, že se ztotožňuje s právním názorem městského soudu, že stěžovatel vykonával činnost likvidátora obchodních společností podle obchodního zákoníku, tedy činnost likvidátora podle zvláštního právního předpisu, jímž je právě obchodní zákoník. Uvedl dále, že v projednávané věci měl městský soud k dispozici správní spis, z něhož vyplývalo, že stěžovatel byl v inkriminované době likvidátorem tří obchodních společností a též proto žalobu zamítl. Jestliže stěžovatel ke kasační stížnosti předložil dvě usnesení městského soudu jako soudu rejstříkového, z nichž vyplývá, že stěžovatel je již déle než 2 roky (zpětně) vymazán jako likvidátor dvou obchodních společností, nemají tato rozhodnutí žádný vliv na správnost a zákonnost napadeného rozsudku. Lze totiž jen těžko vyčítat městskému soudu, že nevyhodnotil důkazy, které stěžovatel předložil až v řízení o kasační stížnosti; hlavně však pro naplnění podmínek § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti postačuje, aby byl stěžovatel likvidátorem i jen jedné společnosti, o čemž není ani z hlediska tvrzení stěžovatele pochyb.

K ústavní stížnosti stěžovatele rozhodl Ústavní soud nálezem ze dne 2. 6. 2009, sp. zn. II. ÚS 435/09 takto:

- I. Nerespektováním čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod bylo rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 3 Ads 115/2007 - 101, porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces, jehož ochrana je garantována čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.
- II. Toto rozhodnutí se proto ruší.
- III. Ve zbývajících částech se ústavní stížnost odmítá.

K meritu věci Ústavní soud uvedl: Jak je patrné z odůvodnění napadených rozhodnutí, správní orgány i městský soud vycházely ze skutečnosti, že na základě sdělení rejstříkového soudu byl stěžovatel v obchodním rejstříku u výše uvedených obchodních společností zapsán jako likvidátor, a dospěly tak k závěru, že stěžovatel v rozhodné době vykonával funkci likvidátora, což podle § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti, v tehdy platném znění, bránilo evidování v seznamu uchazečů o zaměstnání, a proto byl z tohoto seznamu vyřazen. S těmito závěry se v napadeném rozsudku ztotožnil i Nejvyšší správní soud, ačkoliv stěžovatel ke kasační stížnosti přiložil výše citované originály usnesení městského soudu o návrzích na zápisy změn do obchodního rejstříku ze dne 30. 5. 2007, sp. zn. F 67517/2007 a F 67519/2007, a ze dne 13. 8. 2007 sp. zn. F 67525/2007, z nichž vyplývá, že stěžovateli ve společnostech PROFICAT, s.r.o., v likvidaci, GRADATIM, s.r.o., v likvidaci, a ARTFIN, s.r.o., v likvidaci, zanikla funkce likvidátora dne 18. 2. 2005, tedy před podáním žádosti o zprostředkování zaměstnání ze dne 4. 4. 2005. Svůj závěr o správnosti a zákonnosti napadených rozhodnutí soud opřel o skutečnost, že stěžovatel ke kasační stížnosti přiložil pouze dvě usnesení městského soudu jako soudu rejstříkového, z nichž vyplývá, že stěžovatel je již déle než dva roky (zpětně) vymazán jako likvidátor dvou obchodních společností (PROFICAT a GRADATIM), přičemž naplnění podmínek § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti u stěžovatele spatřoval v tom, že je i nadále likvidátorem jedné obchodní společnosti (patrně ART FIN), o čemž dle názoru soudu není ani z hlediska tvrzení stěžovatele pochyb. Ústavní soud je přesvědčen, že v době rozhodování Nejvyšší správní soud nedostal povinnosti své rozhodnutí řádně odůvodnit a vypořádat se s námitkami uplatněnými účastníky řízení, a to způsobem odpovídajícím míře jejich závažnosti. Zejména se nevypořádal s klíčovou námitkou stěžovatele, že v rozhodné době již funkci likvidátora vykonávat nemohl, neboť mu dříve zanikla, a to u všech tří obchodních společností, jak dokládá výše citovanými (třemi, nikoli dvěma) usneseními rejstříkového soudu. Právní závěr Nejvyššího správního soudu o naplnění podmínek § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti stěžovatelem z důvodu výkonu funkce likvidátora (patrně) u obchodní společnosti ART FIN je tak v extrémním nesouladu s provedenými důkazy

a z nich učiněnými skutkovými zjištěními, zejména se závěry plynoucími z výše citovaných usnesení rejstříkového soudu. Postup Nejvyššího správního soudu tak Ústavní soud hodnotí jako výkon ústavně zakázané libovůle a tedy rozporný s čl. 2 odst. 2 Listiny s následkem porušení základního práva stěžovatele na spravedlivý proces.

Nejvyšší správní soud je podle čl. 89 odst. 2 Ústavy vázán tímto nálezem Ústavního soudu. Z nálezu plyne, že stěžovatel v době, kdy žádal o zprostředkování zaměstnání, již nevykonával funkci likvidátora u žádné obchodní společnosti a překážka uvedená v § 25 odst. 1 písm. p) zákona o zaměstnanosti neexistovala. Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je tedy v objektivním rozporu se skutkovým stavem. Stěžovatel ovšem až v řízení o kasační stížnosti prokázal svá předchozí tvrzení, že výkon funkce likvidátora mu zanikl dříve, než žádal o zprostředkování zaměstnání. Správní orgán prvního stupně provedl ve věci dokazování se závěrem, že stěžovatel je likvidátorem tří obchodních společností a první žalovaný tento závěr převzal.

Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbylo, než zrušit kasační stížností napadené rozhodnutí městského soudu a vrátit mu věc k dalšímu řízení. Městský soud bude muset v dalším řízení posoudit, do jaké míry správní orgány dostaly své povinnosti provést důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci, a zda stěžovatel v tomto řízení označil důkazy na podporu svého tvrzení, že nevykonává funkci likvidátora žádné obchodní společnosti (§ 52 správního řádu). Patrně se nebude možno obejít bez znalosti příslušných spisů rejstříkového soudu. Bude též třeba posoudit, zda rozhodnutí rejstříkového soudu, že stěžovateli funkce likvidátora zanikla ke dni 18. 2. 2005, vydaná o řadu let později, mají konstitutivní, či deklaratorní povahu. Teprve po provedení těchto úkonů bude možno učinit závěr o zákonnosti kasační stížností napadeného rozhodnutí druhého žalovaného.

Městský soud v novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2011

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu